

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2715/2025

Zagreb, 26. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Trećem vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sudac Dražen Bošnjaković, predsjednik Vijeća, te sutkinje Sanja Bezbradica Jelavić i Maša Marochini Zrinski, članice Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi Biserka Horvata i drugih kao grupe birača sa područja Općine Pribislavec, na sjednici održanoj 26. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKU

Odbija se kao neosnovana žalba Biserka Horvata i drugih kao grupe birača sa područja Općine Pribislavec, izjavljena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Međimurske županije klasa: 012-02/25-01/39, ur. broj: 2109-01-25-02 od 22. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Biserko Horvat i drugi kao grupa birača sa područja Općine Pribislavec (u daljnjem tekstu: žalitelj), izjavio je 24. svibnja 2025. žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Međimurske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) klasa: 012-02/25-01/39, ur. broj: 2109-01-25-02 od 22. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje). Žalitelj je uz žalbu dostavio popis birača (ukupno 215) osoba koji su svojim potpisima podržali podnošenje žalbe.

2. Osporenim rješenjem prigovor žalitelja i drugih kao grupe birača sa područja Općine Pribislavec podnesen zbog nepravilnosti oko glasovanja birača - pripadnika romske nacionalne manjine u postupku provedbe izbora za izbor Općinskog načelnika Općine Pribislavec odbijen je kao neosnovan.

2.1. Žalitelj je podnio ŽIP-u prigovor kao predstavnik skupine birača sa područja Općine Pribislavec i uz prigovor je priložio popis birača (ukupno 215) osoba koji su svojim potpisima podržali podnošenje prigovora. ŽIP je, imajući u vidu članak 128. stavak 2. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI), prema kojem aktivnu legitimaciju za izjavljivanje prigovora u postupku izbora za izvršno tijelo jedinice, mogu između ostalih, podnijeti najmanje 100 birača jedinice u kojoj se provode izbori, izvršio provjeru priloženog popisa osoba koje podržavaju podneseni prigovor u smislu da isti imaju pravo glasa na lokalnim izborima na području Općine Pribislavec.

Uvidom u Izvadak iz popisa birača utvrđeno je da većina od 215 osoba potpisnika je upisano u popis birača stoga imaju pravo glasa na lokalnim izborima na području

Općine Pribislavec, stoga je ŽIP navedeni prigovor žalitelja utvrdio dopuštenim u smislu postojanja aktivne legitimacije iz članka 128. stavka 2. ZoLI-ja.

3. Žalitelji je u prigovoru isticao nepravilnosti koje su se dogodile tijekom provedbe izbora za općinskog načelnika Općine Pribislavec koje su prema njegovoj ocjeni bitno utjecale ili mogle utjecati na rezultat izbornog spora. S tim u vezi dostavio je 21 izjavu pripadnika romske zajednice koji su izjavili da su bili dovedeni u zabludu od strane članova biračkog odbora koji su otvoreno sugerirali selektivno glasovanje isključivo za zamjenika općinskog načelnika Općine Pribislavec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine i koji ih nisu usmeno informirali da imaju zakonsko pravo glasovati i za ostale razine lokalne vlasti. Nadalje, istaknuli su da je na izborima za Općinskog načelnika Općine Pribislavec glasalo ukupno 930 birača, a da je razlika između dva vodeća kandidata za načelnika iznosila svega 9 glasova dok se broj birača koji nisu u punom opsegu ostvarili svoja biračka prava procijenili na više od 40 stoga svi navedeni nezakoniti postupci su utjecali na zakonitost izbornog postupka.

4. Odlučujući o prigovoru ŽIP je pribavio i izvršio uvid u zapisnik o radu Općinskog izbornog povjerenstva (u daljnjem tekstu: OIP) za izbor općinskog načelnika Općine Pribislavec (OLN-9) i zapisnike o radu oba biračka odbora na području Općine Pribislavec za izbor općinskog načelnika Općine Pribislave (OLN-7) od 18. svibnja 2025., očitovanje predsjednice OIP Pribislavec Tamare Obadić na prigovor žalitelja od 21. svibnja 2025., izvršio uvid u podnesak koji je predsjednica OIP-a dostavila u privitku očitovanja naznačen kao "popis birača koji su dali izjave" i u očitovanje predsjednice biračkog odbora na biračkom mjestu broj 002 u Općini Pribislavec Ines Runjak, koja se u očitovanje pozvala na ranije očitovanje na identičan prigovor Davida Dodleka, te izvršio uvid u izvatke iz popisa birača za izbor općinskog vijeća, općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika Općine Pribislavec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine za oba biračka mjesta. ŽIP je pribavio i očitovanje predsjednice biračkog odbora za biračko mjesto 002 u Općini Pribislavec jer se prigovor žalitelja zbog nepravilnosti oko glasovanja birača - pripadnika romske nacionalne manjine odnosi na to biračko mjesto.

4.1. ŽIP je u osporenom rješenju u cijelosti poklonio vjeru očitovanjima predsjednice OIP-a i predsjednice biračkog odbora jer su u potpunosti argumentirani podacima i činjenicama koje proizlaze iz razgledanog izbornog materijala te 21 izjavu birača - pripadnika romske nacionalne manjine nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite.

Mjerodavni dio osporenog rješenja u odnosu na 21 izjavu birača - pripadnika romske nacionalne manjine glasi:

"7.1. Kada se 21 izjava birača - pripadnika romske nacionalne manjine dovede u relevantnu korelaciju s predmetnim izbornim materijalom, tada se uistinu nameće razborita sumnja u vjerodostojnost tih izjava u kojima se tvrdi da su potpisnici tih izjava bili dovedeni u zabludu od strane članova biračkog odbora koji su otvoreno sugerirali selektivno glasovanje isključivo za zamjenika općinskog načelnika Općine Pribislavec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine i koji ih nisu usmeno informirali da imaju zakonsko pravo glasovati i za ostale razine lokalne vlasti. Naime, birači Dejan Šaulić, Valentino Horvat, Patricija Oršoš, Slađana Ignac, Dalibor Horvat, Dubravko Oršuš, Mateo Kalanjoš i Biserka Oršuš, podnositelji spomenutih izjava, glasovali su za sve tri razine općinskih izbora (općinski načelnik, zamjenik općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine, općinsko vijeće), čime je de facto osporena

njihova tvrdnja iz predmetnih izjava. Isti razlog za ocjenu o nevjerodostojnosti spornih izjava vrijedi i za one koje su potpisali birači - pripadnici romske nacionalne manjine Senad Oršoš, Marko Ignac, Živka Ignac, Jamesi Ignac i Predrag Oršoš, s obzirom da su oni glasovali upravo samo za općinskog načelnika. Naime, njihovo glasovanje je u proturječju s navodima iz potpisanih izjava.

Izjava birača Elvisa Ignaca u konkretnom slučaju nije od relevantnog značaja jer isti nije u registar birača upisan kao pripadnik romske nacionalne manjine, kako navodi u svojoj izjavi.

Što pak se tiče birača Zvezdana Oršoša i Zdravka Oršoša, njih dvojica uopće nisu pristupili glasovanju za niti jednu razinu lokalnih izbora.

Dakle, iz izloženih razloga izjave svih naprijed imenovanih birača - potpisnika predmetnih izjava u kojima tvrde da su članovi biračkog odbora otvoreno sugerirali selektivno glasovanje isključivo za zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine ŽIP nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite.

Vezano za izjave preostalih birača - potpisnika izjava - Simona Ignaca, Kreše Oršoša, Višnje Ignac i Senade Oršoš, koji su glasovali isključivo za zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine, ŽIP nalazi da su one u postojećim naprijed opisanim okolnostima doista krajnje upitne vjerodostojnosti, te su stoga također ocijenjene kao neuvjerljive i nepouz dane.

U spornim izjava se isto tako tvrdi da članovi biračkog odbora nisu usmeno informirali birače, pripadnike romske nacionalne manjine da imaju zakonsko pravo glasovati i za sve ostale razine lokalne vlasti, s čime u vezi valja odgovoriti podnositelju prigovora da u skladu s člankom 60. stavak 1. Zakona o lokalnim izborima član biračkog odbora svakom biraču predaje glasački listić, objašnjava način popunjavanja i upućuje ga na mjesto glasovanja, dok je u skladu s člankom 60. stavak 2. Zakona o lokalnim izborima predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašteni član dužan biraču pripadniku nacionalne manjine na njegovo traženje predati glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine. Iz prihvaćenog očitovanja predsjednice OIP-a i predsjednice biračkog odbora proizlazi da su u konkretnom slučaju birački odbori u Općini Pribislavec postupali sukladno navedenim zakonskim odredbama.

7.2. Birači - pripadnici romske nacionalne manjine Dejan Šaulić i Dubravko Oršuš potpisnici su izjave u kojoj tvrde da im nije bilo omogućeno ostvarenje biračkog prava za izbor općinskog načelnika i to unatoč činjenici da su se nakon prvotnog pokušaja glasovanja ponovno vratili na biračka mjesta. Ove dvije izjave je ŽIP ocijenio nevjerodostojnima jer su obojica imenovanih birača, kako proizlazi iz izbornog materijala, glasovali za sve općinske razine izbora.

7.3. Isto tako ŽIP nije prihvatio kao istinitu izjavu Suzane Oršuš vezano za točku 3.4. iz predmetnog prigovora koja je osporena naprijed spomenutim očitovanjem predsjednice OIP-a. Osim toga ŽIP primjećuje da promatrači, koji su bili vrlo revni u Općini Pribislavec, nisu u tom kontekstu stavili nikakav pisani prigovor u zapisnik o radu biračkog odbora niti itko od njih u svojim izjavama spominje slučaj Suzane Oršuš i njeno navodno onemogućavanje u ostvarenju biračkog prava. Naposljetku ŽIP ne nalazi razloge zašto bi birački odbor upravo imenovanoj biračici onemogućio glasovanje iako je udovoljavala svim zakonom propisanim uvjetima za to, kada je ostalim biračima - pripadnicima romske nacionalne manjine bilo omogućeno da ostvare svoje biračko pravo."

Nadalje, u odnosu na ostale prigovore žalitelja u odnosu na nepravilnosti u postupanju biračkog odbora i za ulaganje prigovora na zapisnik o radu biračkog odbora, u obrazloženju osporenog rješenja navedeno je:

"7.4. Što se tiče prigovora iz točke 3.4. koji se odnosi na nepravilnosti u postupanju biračkog odbora prilikom prebrojavanja glasačkih listića treba reći da niti

jedan od promatrača (Ana Slamek, Simona Hižman, Biserko Horvat i Božo Dodlek) u tom smislu nije dao pisani prigovor u zapisnike o radu biračkih odbora za izbor općinskog načelnika Općine Pribislavec, što bi bilo osnovano, životno i logično očekivati, tim više što su pojedini od spomenutih promatrača stavljali primjedbe na rad biračkih odbora. U svakom slučaju to što su promatrači bili navodno smješteni iza leđa članova biračkog odbora i da su glasački listići tijekom brojanja bili okrenuti naopako samo po sebi ne upućuje na nepravilnost o radu biračkih odbora prilikom brojanja glasačkih listića, tim više što se u predmetnom prigovoru ne tvrdi da je promatračima bio zabranjen neposredan vizualni nadzor pod naprijed navedene radnje biračkih odbora. Dakle, promatrači su mogli odabrati i drugu poziciju radi promatranja prebrojavanja glasačkih listića koji pak zasigurno nisu bili čitavo vrijeme eventualno okrenuti naopako, jer je birački odbor morao ustvrditi važeće i nevažeće glasačke listiće.

Što se tiče izjave promatrača Bože Dodleka o 'nepodudarnosti između broja glasačkih listića i broja birača evidentiranih kao izašlih na izbore', a koje neslaganje je birački odbor, nakon što su 'prošetali' proglasio ispravljenim (točka 3.4. podnositeljeva prigovora) ŽIP primjećuje da je ovdje riječ o paušalnoj i neargumentiranoj tvrdnji koju kao takvu nije prihvatio.

Vezano pak za ulaganje prigovora na zapisnik o radu biračkog odbora valja odgovoriti podnositelju prigovora da u skladu s Obvezatnim uputama L VIII o pravima i dužnostima promatrača, promatrač ima pravo stavljati obrazložene primjedbe na rad izbornog tijela u zapisnik o radu izbornog tijela ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad izbornog tijela. Prema tome unošenje primjedbi na zasebnom papiru manjeg formata, uz obrazloženje članova biračkog odbora da u obrascu zapisnika 'nema dovoljno prostora', u skladu je s gore naznačenim Obvezatnim uputama."

5. Žalitelj u žalbi ponovno navodi da zbog nepravilnosti u postupanju OIP-a odnosno biračkog odbora prema pripadnicima romske nacionalne manjine u postupku provedbe izbora za izbor Općinskog načelnika Općine Pribislavec većem broju birača iz te skupine onemogućeno je da glasaju u punom opsegu svog biračkog prava. Prema stajalištu žalitelja navedene nepravilnosti u provođenju izbora su bitno utjecale ili mogle utjecati na rezultat provedenih izbora jer je razlika u glasovima između izbornog pobjednika i žalitelja bila svega 9 glasova.

Žalitelj navodi da je ŽIP, bez provođenja konkretnih i sveobuhvatnih ispitnih radnji, dao isključivu vjerodostojnost očitovanju predsjednice OIP-a i članovima biračkog odbora, zanemarujući priložene izjave, dokumentirane prigovore, te ozbiljne indicije o manipulaciji, diskriminaciji i sukobu interesa, stoga osporeno rješenje smatra tipičnim, paušalno obrazloženim i da predstavlja puko preuzimanje ranijeg sadržaja.

Navodi da su izjave Dejana Šaulića i Dubravka Oršuša, koje su ocijenjene nevjerodostojnim, istinite jer su uskraćeni za biračko pravo, iako su naknadno ostvarili dio prava jer su glasali za funkciju načelnika. Ističe prigovor nepristranosti predsjednice OIP-a, koja je u bliskoj rodbinskoj vezi sa vijećnikom Nikolom Bakošem, što utječe na sumnju u objektivnost.

Nepravilnosti u radu biračkog odbora očituju se u načinu postupanja prema promatračima jer im nije uručen zapisnik koji su zatražili kako bi uložili prigovor na biračke kutije kao da su primjedbe zapisivane na posebne papire jer "nije bilo mjesta" u zapisniku.

U zapisniku OIP-a je navedena primjedba da je promatraču onemogućen uvid u sadržaj glasačkih kutija prije samog početka izbornog dana jer su kutije već bile otvorene čime se krši načelo transparentnosti izbornog postupka.

Sumnju u zakonitost izbornog procesa vidi i kroz izborne rezultate prema kojima je na temelju neslužbenih podataka kandidat David Dodlek bio u vodstvu, dok konačni rezultat pokazuje poraz tog kandidata sa razlikom od pet glasova, što je neuobičajena dinamika promjene rezultata u maloj izbornoj jedinici uz nerazmjerno velik broj nevažećih listića.

5.1. Iz navedenih razloga predlaže usvajanje žalbe, poništavanje izbora i ponovno održavanje izbora.

Žalba nije osnovana.

6. Članak 130. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI) glasi:

"Podnošenje prigovora i nadležnost za odlučivanje
(...)

Članak 130.

(1) Ako nadležno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

(2) Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, nadležno izborno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti."

6.1. Članak 60. stavci 1. i 2. ZoLI-ja glase:

"Članak 60.

(1) Nakon utvrđivanja prava na glasovanje na biračkom mjestu, član biračkog odbora biraču predaje glasački listić, objašnjava način popunjavanja i upućuje ga na mjesto glasovanja. Član biračkog odbora dužan je voditi računa o tome da se onemogući uvid u serijski broj listića koji se predaje biraču.

(2) Predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašteni član dužan je biraču pripadniku nacionalne manjine na njegovo traženje predati glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine.

(...)"

6.2. Članak 118. stavak 2., te članci 122. i 123. ZoLI-ja, u mjerodavnom dijelu glase:

"Glava I.
PROMATRANJE IZBORA
Vrste promatrača
Članak 118.

(...)

(2) Pravo promatranja izbora obuhvaća promatranje cjelokupnog izbornog postupka, a naročito glasovanje, rad izbornih tijela i uvid u cjelokupni izborni materijal."

"Promatranje rada biračkog odbora

Članak 122.

(1) Promatrač koji promatra rad biračkog odbora ima pravo biti nazočan radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja te ispunjavanja zapisnika o radu biračkog odbora.

(2) Promatraču je dopušteno stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku.

(3) Birački odbor dužan je primiti pisanu primjebu promatrača i priložiti je zapisniku o radu biračkog odbora i o tome izdati potvrdu.

(...)"

"Promatranje radi izbornog povjerenstva

Članak 123.

(...)

(2) Promatračima je dopušteno stavljati obrazložene primjedbe na rad izbornog tijela i dužni su ih u pisanom obliku priložiti zapisniku o radu tog izbornog tijela.

(...)"

7. Ustavni sud prvenstveno podsjeća da za izborne postupke vrijedi načelo po kojemu su ti postupci strogo formalni, pa stoga i pravna zaštita u tim postupcima podliježe strogim formalnim pravilima (v. odluku Ustavnog suda broj: U-VIIA-3259/2015 od 4. kolovoza 2015. /"Narodne novine" broj 91/15./).

7.1. Ustavni sud utvrđuje da su prigovori žalitelja istovjetni prigovorima u predmetu broj: U-VIIA-2714/2025 u kojem je žalbu podnio David Dodlek, kandidat za općinskog načelnika Općine Pribislavec.

8. U konkretnom slučaju nadležni ŽIP odbio je prigovor žalitelja podnesen zbog nepravilnosti oko glasovanja birača - pripadnika romske nacionalne manjine u postupku provedbe izbora za izbor Općinskog načelnika Općine Pribislavec s obrazloženjem da je u cijelosti poklonio vjeru očitovanjima predsjednice OIP-a i predsjednice biračkog odbora jer su u potpunosti argumentirani podacima i činjenicama koje proizlaze iz razgledanog izbornog materijala te 21 izjavu birača - pripadnika romske nacionalne manjine nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite. U odnosu na 21 izjavu birača - pripadnika romske manjine ŽIP je doveo u relevantnu vezu s izbornim materijalom te ih ocijenio nevjerodostojnim. (v. točku 4.1. obrazloženja ove odluke).

U odnosu na prigovor žalitelja da promatrači nisu imali mogućnost stavljati primjedbe na rad izbornog tijela u zapisnik jer su sastavljeni na papirima manjeg formata ŽIP je naveo da sukladno Obvezatnim uputama LVIII o pravima i dužnostima promatrača ("Narodne novine" broj 69/25.; u daljnjem tekstu: Obvezatne upute), promatrač ima pravo stavljati obrazložene primjedbe na rad izbornog tijela u zapisnik o radu izbornog tijela ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad izbornog tijela. Prema ocjeni ŽIP-a, unošenje primjedbi na zasebnom papiru manjeg formata jer u obrascu zapisnika nema dovoljno prostora u skladu je s navedenim Obvezatnim uputama.

9. OIP Općine Pribislavec na temelju članka 53. točke 10. i članaka 101. i 102. stavka 1. ZoLI-ja utvrdilo je i objavilo Rezultate izbora općinskog načelnika Općine Pribislavec provedenih 18. svibnja 2025. prema kojima je od ukupno 2.413 birača

upisanih u popis birača, glasovanju pristupilo 930 birača, odnosno 38,54 % od čega je prema glasačkim listićima glasovalo 930 birača, odnosno 38,54 %. Pod 1. kandidat MATIJA LADIĆ, DEMOKRATI dobio je 448 glasova, a 2. kandidat DAVID DODLEK, "DALIJA OREŠKOVIĆ I LJUDI S IMENOM I PREZIMENOM" - "DO i SIP" dobio je 438 glasova. Na temelju članka 94. ZoLI-ja je utvrđeno da je za općinskog načelnika Općine Pribislavec izabran MATIJA LADIĆ.

10. Žalitelj u žalbi ponavlja prigovore da je dio potpisnika izjava kao pripadnici nacionalne manjine doveden u zabludu jer im je od strane članova biračkog odbora sugerirano selektivno glasovanje isključivo za zamjenika općinskog načelnika Općine Pribislavec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine, da članovi biračkog odbora nisu usmeno informirali birače, pripadnike romske nacionalne manjine da imaju zakonsko pravo glasovati i za ostale razine lokalne vlasti, da je nekim potpisnicima izjava bilo onemogućeno ostvarivanje biračkog prava za izbor općinskog načelnika i to unatoč činjenici da su se nakon prvotnog pokušaja glasovanja ponovno vratili na biračka mjesta, kao i da je jednom biraču, unatoč ispunjavanju zakonskih uvjeta onemogućeno glasovanje.

ŽIP nakon izvršene provjere izjava birača, u kojima ističu prigovor da su dovedeni u zabludu jer im je od strane članova biračkog odbora sugerirano selektivno glasovanje isključivo zamjenika općinskog načelnika Općine Pribislavec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine, nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite.

Navedeno iz razloga jer je utvrdio da je dio potpisnika izjava glasovalo za sve tri razine općinskih izbora (općinski načelnik, zamjenik općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine i općinsko vijeće) stoga njihove izjave nisu prihvaćene kao vjerodostojne, dok su izjave birača za koje je utvrđeno da su glasovali samo za općinskog načelnika ocijenjene kao proturječne navodima potpisanim izjavama. Nadalje, jedna izjava birača nije od relevantnog značaja jer isti nije u registar birača upisan kao pripadnik romske nacionalne manjine, kako je naveo u izjavi dok dva birača nisu pristupili glasovanju za niti jednu razinu lokalnih izbora. Izjave birača koji su glasovali isključivo za zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine ocjenjuju se kao neuvjerljive i nepouzdanе.

U odnosu na prigovor iz žalbe da potpisnike izjava članovi biračkog odbora nisu usmeno informirali da imaju zakonsko pravo glasovati i za ostale razine vlasti, sukladno članku 60. stavku 2. ZoLI-ja predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašteni član dužan je biraču pripadniku nacionalne manjine na njegovo traženje predati glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine. Iz očitovanja predsjednice OIP-a proizlazi da su birački odbori u Općini Pribislavec postupali sukladno navedenom.

Također, u odnosu na žalbeni prigovor da je nekim potpisnicima onemogućeno ostvarivanje biračkog prava koji su se nakon prvog pokušaja glasovanja vratili na biračka mjesta, utvrđeno je da su navedeni birači glasovali za sve razine općinske razine izbora.

11. U odnosu na navod žalitelja kojim osporava stajalište ŽIP-a da je 21 izjava birača nevjerodostojna samo iz razloga što se razlikuju od izbornog materijala imajući

u vidu da je 9 glasova razlike odlučilo o izbornom pobjedniku, Ustavni sud podsjeća da je više puta u svojim odlukama donesenim u postupcima radi zaštite izbornog prava istaknuo kako sve tvrdnje o navodnim nepravilnostima ili nezakonitostima u izbornom postupku moraju biti potkrijepljene odgovarajućim dokazima (v. odluku broj: U-VIIA-3065/13 od 28. svibnja 2013. /www.usud.hr/), što u konkretnom slučaju žalitelj nije učinio.

Naime, u konkretnom slučaju žalitelj je dostavio 21 izjavu birača - pripadnika romske nacionalne manjine kao dokaz o nepravilnostima u izbornom postupku. Iz obrazloženja osporenog rješenja proizlazi da je ŽIP 21 izjavu birača doveo u relevantnu korelaciju s izbornim materijalom te svaku pojedinačnu izjavu, nakon što ju je usporedio s izbornim materijalom, nije prihvatio kao vjerodostojnu i istinitu iz razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja (v. točku 4.1. obrazloženja ove odluke).

Žalitelj ponavlja razloge za izjave Dejana Šaulića i Dubravka Oršuša, koje su ocijenjene nevjerodostojnim, navodeći da iako su naknadno ostvarili dio prava jer su glasali za funkciju načelnika bili su uskraćeni za biračko pravo. U odnosu na navedeni prigovor, Ustavni sud navodi da je u obrazloženju osporenog rješenja navedeno da su podnositelji izjava glasovali za sve tri razine općinskih izbora (općinski načelnik, zamjenik općinskog načelnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine i općinsko vijeće), čime je njihova izjava ocijenjena kao nevjerodostojna. Slijedom navedenog, Ustavni sud navedeni prigovor žalitelja ocjenjuje neosnovanim.

Imajući u vidu da podnositelj u žalbi u odnosu na dostavljenu 21 izjavu birača - pripadnika romske nacionalne manjine nije naveo nove (drugačije) razloge, Ustavni sud je prihvatio razloge iz očitovanja predsjednice OIP-a kao i razloge navedene u obrazloženju osporenog rješenja ŽIP-a.

U odnosu na prigovor nezakonitosti izbornog procesa zbog različitih rezultata prema neslužbenim podacima kada je kandidat David Dodlek bio u vodstvu i konačnog rezultata koji pokazuje poraz tog kandidata sa razlikom od pet glasova, Ustavni sud navodi da različitost neslužbenih i službenih konačnih rezultata ne dovodi do nezakonitosti izbornog procesa.

11.1. Nakon razmatranja žalbenih navoda, osporenog rješenja, kao i ostale prikupljene dokumentacije, Ustavni sud ustavnopravno prihvatljivim i zakonitim ocjenjuje razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio navode prigovora žalitelja kao neosnovane, te utvrđuje da takvim navodima koje ponavlja i u žalbi, žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost izbornog postupka za općinskog načelnika općine Pribislavec.

11.2. U odnosu na navode žalitelja o tome da promatrači nisu imali mogućnost stavljati primjedbe na rad izbornog tijela u zapisnik jer su sastavljeni na papirima manjeg formata, Ustavni sud prije svega upućuje na članak 123. stavak 2. ZoLI-ja (v. točku 6.1. obrazloženja ove odluke) prema kojemu je ovlašteni promatrač dužan primjedbu na rad izbornog tijela obrazložiti. Iz obrazloženja osporenog rješenja proizlazi da je unošenje primjedbi na zasebnom papiru zbog nedostatka prostora u obrascu zapisnika sukladno Obvezatnim uputama. Ustavni sud je uvidom u Zapisnik o radu biračkog odbora za izbor općinskog načelnika Općine Pribislavec, biračko mjesto 002, Zgrada društvenog doma B, utvrdio da je prigovor promatrača priložen na

posebnom papiru koji se odnosio na glasačke kutije i potpisan od Ane Slamek i Simona Hižmana, te na biračkom mjestu 001, Zgrada društvenog doma sala A, prigovor promatrača na posebnom listu koji se odnosio na glasačke kutije i glasačke listiće. Slijedom navedenog, Ustavni sud utvrđuje da promatrač nije onemogućen u stavljanju primjedbe na rad biračkog odbora.

11.3. U odnosu na prigovor da je promatraču onemogućen uvid u sadržaj glasačkih kutija prije samog početka izbornog dana jer su kutije već bile otvorene čime se krši načelo transparentnosti izbornog postupka, Ustavni sud navodi da sukladno članku 122. stavku 1. ZoLI-ja promatrač koji promatra rad biračkog odbora ima pravo biti nazočan radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, ali birački odbor nije dužan čekati promatrače kako bi provjerili biračke kutije.

12. Slijedom svega navedenog, Ustavni sud utvrđuje da je osporeno rješenje doneseno u skladu s mjerodavnim člancima ZoLI-ja i da njime nije povrijeđeno izbornopravo žaliteljice, zbog čega se njezina žalba smatra neosnovanom.

13. Stoga je, na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 87. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučeno kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Dražen Bošnjaković, v. r.